

ДОСТЪП ДО ФИНАНСИРАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕКТОР

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

- инвестиции в подкрепа на зеления и цифров преход и възстановяване от ковид кризата
- ново предизвикателство – диверсификация на енергийни източници, енергийна ефективност, нови решения за енергийна независимост, включително водород

Компонент „**Интелигентна индустрия**“, Програмата за икономическа трансформация е насочена за предоставяне на целева подкрепа под формата на безвъзмездни средства и финансови инструменти за бързо възстановяване и растеж на българските предприятия в основните проблемни области, които възпрепятстват тяхната конкурентоспособност и забавят трансформацията към дигитална, ниско въглеродна и ресурсно ефективна икономика. Програмата се управлява и координира от Министерство на иновациите и растежа.

Грантова схема за ИКТ решения и киберсигурност в МСП. Очаква се да стартира първата половина на м. октомври 2022 г. Общият размер на средствата по настоящата процедура е в размер на 30 600 000 лева.

1

Мярката е насочена към предприятия от всички сектори и цели по бърз и ефективен начин да се подпомогне достъпа им до информационни и комуникационни технологии и услуги. Процедурата е пряко насочена към улесняване на достъпа на предприятията до услуги и решения за внедряване на съвременни цифрови технологии, включително за осигуряване на киберсигурност, постигайки базовите нива на цифровизация (първо ниво „Компютризация“ и второ ниво „Свързаност“), като основни изисквания за последващо преминаване към по-високите нива на цифрова трансформация.

Грантова схема за инвестиции за комбиниране на възобновяеми източници за електрическа енергия за собствено потребление със съоръжения за локално съхранение. Очаква се да стартира до края на 2022 г. Общият размер на средствата по настоящата процедура е в размер на 200 000 000 лева.

2

Целта на тази схема е да се инвестира в изграждането на нови мощности за електрическа енергия от ВЕИ съчетано с локалното съхранение на енергия. Мярката се явява допълваща на Схемата в подкрепа на изграждането на минимум 1.7GW ВЕИ и батерии в България (друга инвестиция по НПВУ). И двете мерки са отворени към всякакъв вид ВЕИ технологии и имат като задължителен елемент придобиването на технологии и съоръжения за съхранение, което допринася за баланса в произведената мощност и свежда до минимум един от недостатъците на възобновяемите източници, а именно непостоянното производство.

В тази връзка на МСП по настоящата мярка ще бъде осигурена възможност за придобиване на активи, свързани с инсталиране на системи за електрическа енергия от ВИ за собствено потребление, в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия с прекъсваем и неравномерен режим на работа.

Предвид времевия хоризонт на Плана за възстановяване и устойчивост, може да се очаква кандидатите да бъдат компании, които въвеждат съоръжения за производство на ВЕИ за собствено потребление с неравен и периодичен режим на производство на електроенергия (слънчева фотоволтаична енергия, вятър и др.), като се има предвид, че такива проекти имат конкурентно предимство по отношение на инвестициите, насочени към продажби на пазара на електроенергия на едро.

Преход към кръгова икономика – конкурентна процедура за предоставяне на безвъзмездна помощ, която е по-скоро насочена към Промислен сектор, но с възможност за разширяване на обхвата при потенциален интерес и партньорство в туристическия сектор. Очаква се да стартира първата половина на 2023 година. Общият размер на средствата по настоящата процедура е в размер на 180 000 000,00 лева.

3

Основните области, дефинирани от Европейския план за действие относно кръговата икономика са свързани с политики за проектиране на устойчиви продукти, реструктуриране на ключови вериги за създаване на стойност и индустриална симбиоза, включително с междусекторни връзки, както и с намаляване на отпадъците и създаване на стойност от тях, следвайки йерархията „reduce – reuse – recycle“. Към тези основни области следва да се има предвид и подкрепата на Европейския съюз в посока развитие на биоикономиката и био-базираните производства, потребяващи естествени и възобновяеми ресурси на мястото на синтетични ресурси, произвеждани от фосилни горива и оставящи негативен отпечатък върху околната среда след края на продуктовия им цикъл.

Гаранционни фондове, които ще се реализират в рамките на InvestEU от Европейския инвестиционен фонд.

Очаква се до края на годината да бъде подписано Споразумение с EIF и съответно ратифицирано от НС, за да има достъп до първите продукти в началото на 2023 г.

Един от инструментите ще предоставя портфейлна гаранция за облекчаване на предизвикателствата пред малкия и среден бизнес при получаване на кредитно финансиране за бързо възстановяване на дейността им отпреди covid-19 кризата и създаване на възможности за последващо разширяване на бизнеса с цел постигане на растеж и устойчиво развитие. Гаранционният инструмент ще обхваща широка гама от финансови продукти (напр. оборотни средства, включително револвиращи кредитни линии, инвестиционни заеми, лизинг). Ще има и друг Гаранционен финансов инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия.

Предвидени са още и дялови инструменти за инвестиране във фондове за рисков капитал, фондове за растеж, мецанин фондове, фондове за изкупуване и за частен дял.

Инвестиция 1 „Енергийна ефективност в сграден фонд“ към КОМПОНЕНТ 4 „НИСКОВЪГЛЕРОДНА ИКОНОМИКА“ в рамките на Националния план за възстановяване и устойчивост предвижда мерки за енергийно обновяване на жилищни сгради, вкл. сгради от целия сектор „Туризм“.

С тази програма, която ще се управлява и координира от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, се цели повишаване на енергийната ефективност чрез обновяването на сградния фонд, като приоритет ще се дава на енергийната ефективност в съчетание с използването на възобновяеми енергийни източници. Приоритет ще има още навлизането на високоефективните охладителни и отоплителни инсталации, на въвеждането на иновативните технологии, използващи геотермална, хидротермална и слънчева енергия, и на използването на отпадна топлина и студ. Освен това ще се насърчава използването на ефективно централно отопление и централно охлаждане, което ще намали загубите по преноса и разпределението на топлинна енергия и ще доведе до намаляване на емисиите на CO₂.

До 30 септември 2022 г. се очаква стартирането на първата процедура от тази програма, а именно процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите, както и сгради от сектор туризъм“. Общият размер на средствата по настоящата процедура е в размер на 235 200 000,00 лева.

